

קוֹנְטֵרַס

סוּד הַחַיִּים

יְגִלָּה נִוְרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִסוּד חַיֵּי-הָאָדָם בְּעוֹלָם
הַזֶּה, וְאִיךָ שָׂאִין שׁוֹם עֵצָה אַחֲרַת לַעֲבוֹר אֶת
הַחַיִּים, רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְלִשְׁקֹד בְּלִמּוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלַעֲסֹק בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת,
בְּתַפְלוֹת וּבְקָשׁוֹת.

*

בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָא, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רָז לֹא אָנִיס לִי
רַבִּי נַתָּן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

וּמִשְׁלָב בְּפִסְוִקֵי תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסְלָב

עִיה "ק יְרוּשָׁלַיִם תוֹבֵב" א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: כָּל אָדָם צָרִיךְ
לְדַעַת, שְׁכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּגַשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּפִי
שׂוֹשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְזֶה סוּד הַחַיִּים, שְׂאִי
אֶפְשָׁר לְגַלוֹת אֶחָד לְזוֹלָתוֹ; כִּי הַחַיִּים
הֵם סוּד גָּדוֹל, כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֵי כְּפִי
שׂוֹשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְהַכֹּל תְּלוּי בְּרִזֵי וְסִתְרֵי
הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה; וְעַל-כֵּן סוּד הַחַיִּים
הוּא סוּד עָמֵק עָמֵק מִי יִמְצְאוּנוּ.
וְהַצְּדִיקִים יְכוּלִים לְגַלוֹת אֶת סוּד
הַחַיִּים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, שְׂזֶה כָּל
הַתְּקוּנִים שְׁנוֹתָנִים לְכָל אֶחָד כְּפִי שׂוֹשׁ
נִשְׁמָתוֹ.

(אֲמַרֵי מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', סִימָן תְּקַצַּח)

קוֹנְטֵרַס

סוּד הַחַיִּים

א.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, כִּי חַיֵּי הָאָדָם
בְּזֶה הָעוֹלָם הֵם סוּד גָּדוֹל מְאֹד, כִּי אֵין הָאָדָם יוֹדֵעַ
מִי הוּא, מַה תְּלוּי בּוֹ, וּמַה יֵּשׁ לוֹ לְתַקֵּן בְּזֶה
הָעוֹלָם, כִּי הַכֹּל נַעֲלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ, וְכֹל זֶה בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן, כִּי אִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מִי הוּא,
מַה תְּלוּי בּוֹ, כַּמָּה עוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים קְשׁוּרִים
וּמִיחָדִים בּוֹ, וּמַה יֵּשׁ לוֹ לְתַקֵּן, אִזּוֹ הָיָה נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ
בְּטוֹל הַבְּחִירָה לְגַמְרִי, וְאִזּוֹ כָּבֵר אַף פַּעַם לֹא הָיָה
נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, רַק הָיָה תָּמִיד מְחֻזָּק עֲצָמוֹ, וְעוֹשֶׂה
כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְפַל, וְהָיָה
מְחֻזָּק אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
כִּי בְּאַמֶּת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל נִקְרָא בֵּן לְמָקוֹם בְּרוּךְ

הוא, כמו שכתוב (דברים ד): "בנים אתם להוי"ה אלקיכם" וגו', וכל הקטנות והירידות וחלישות הדעת שעוברות על האדם, שהם משליכות ומפילות אותו בכל פעם יותר ויותר, הכל בשביל הבחירה והנפיון, לראות איך יחזק את עצמו, ואיך יחזר אליו יתברך, וזה כל "סוד החיים", ומחמת שאין האדם יודע כל זה, בשביל זה הוא נופל בכל פעם, עד שיש שכל-כך נפלו בדעתם והתרחקו לגמרי ממנו יתברך, כי חשבו כאלו הוא יתברך אינו צריך אותם, ואינו מתחשב בהם כלל, ועל-ידי-זה הם יוצאים לתרבות רעה, רחמנא לישזבן, ויש בני-אדם שנפלו כל-כך, שרואים שהם כבר לא שוים שום דבר ומתיאשים, עד שנסכס בדעתם כאלו אבד מנוס ותקוה מהם, וכבר אף פעם לא יצליחו בחייהם, ועל-כן הם נופלים ביאוש ובדכאון ובעצבון עצום, עד שאי אפשר כלל לקרבם אליו יתברך מרב חלישות הדעת שעוברת עליהם; ובאמת צריך שתדע, אהובי, בני, כי הכל הבל ורעות רוח, כי זה "סוד החיים" — שאין האדם יודע מאומה, מי הוא, מה הוא, מה צריך לתקן בזה העולם, ומאין השתלשל בעולמות העליונים, ועל-כן אסור לו להתיאש בשום פנים

וְאֶפֶן, וּמִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, עָלָיו לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ
 רַק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתָמִיד יִשְׁתַּדֵּל לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבַרֵךְ,
 וַיִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַרֵךְ כַּאֲשֶׁר יִדְבַר
 אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת
 גְּמוּרָה, וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ,
 וְזוֹ נִקְרְאת "הַתְּבוּדוֹת", שְׂאָדָם יֵלֵךְ בְּמָקוֹם מִיֶּחֶד
 שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ
 יִתְבַרֵךְ, וְאִף שְׁבַתְחָלָה יִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אִין מִי
 שְׂצָרִיךְ אוֹתוֹ, וּכְאִלוֹ אִין מִי שְׂמִסְתַּכֵּל עָלָיו, צָרִיךְ
 שְׂתִדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׂכָל זֶה מִחֲמַת הַכְּפִירוֹת
 וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת שְׂנִכְנְסוּ בָּךְ, כִּי בְּאֶמֶת אִין שׁוֹם
 מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַרֵךְ מְחִיָּה
 וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּבְכָל תְּנוּעָה
 וּתְנוּעָה שָׁם אֶלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמָה שְׂאִינְךָ זוֹכָה
 לְהִבִּין וְלִהְשָׁכִיל וְלִידַע זֹאת, הֲרִי זֶה מִחֲמַת
 הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת שְׂנִכְנְסוּ בָּךְ מִחֲמַת חֲטָאִיךָ
 הַמְּרַבִּים, אֲבָל אִם תִּהְיֶה חֲזָק וְאֶמִּין בְּעִבוּדָה
 הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת יוֹם אַחַר יוֹם
 בְּעִקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה, אֲזַי סוּף כָּל סוּף יִרְדוּ מִמֶּךָ כָּל
 הַמְּסַכִּים, וְתִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְזֶה "סוּד
 הַחַיִּים", שְׂאִין הָאָדָם יוֹדַע מַה נִּקְרְאת עָלָיָה וּמָה
 נִקְרְאת יְרִידָה, כִּי לְפַעְמִים נִדְמָה לְאָדָם שֶׁהוּא

נמצא בירידה גדולה, והוא שבור כחרס הנשבר, ונדמה לו כאלו הוא הגרוע ביותר, ואין עוד גרוע יותר ממנו, ובאמת אז הוא במדרגה גבוהה ועליונה מאוד, כי כשאדם בא אל בטול אמת, שנדמה לו שאין גרוע יותר ממנו, על-ידי-זה עולה מעלה מעלה, כי אצלו יתברך מאוד חשוב כשאדם מבטל את עצמו ואת ישותו לגמרי, עד שנעשה כאין ממש, ואז דיקא נעשה כלי להמשיך עליו שכינת עזו יתברך, כי הוא יתברך שוכן דיקא אצל מי שאינו מחזיק עצמו לשום דבר, ולהפוך לפעמים נדמה לאדם שהוא בדרגה גבוהה ועליונה מאוד מאוד, ומאיר לו אור גדול ונורא, ובאמת אז הוא כלום, ועדין לא השיג שום דבר בעולם, ומטעה את עצמו מאוד, וזה "סוד החיים", שאין אדם יודע מה זו עליה ומה זו ירידה; ועל-כן עליך לדעת, אהובי, בני, שאין להתיאש בשום פנים ואפן בין בעליה ובין בירידה, האדם צריך להרגיל את עצמו תמיד להמשיך עצמו רק אליו יתברך, ולא לפל בדעתו בשום פנים ואפן בין בעליה ובין בירידה, והוא צריך תמיד לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, ולא להתבלבל משום דבר שבועולם יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, הוא צריך

תמיד לעלות מעלה מעלה בין בקיום המצוות
 המעשיות — להדר לקימן בשלמות ובשמחה,
 ובין בהתמדה רבה בלמוד התורה הקדושה, ויטיל
 ויהיה בכל מקומות התורה הקדושה: מקרא,
 משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות, ברייתות
 ותוספות, ספרי הזהר והתקונים וכל כתבי
 האריז"ל, והן בכונת התפלה — להתפלל בכל יום
 בכונה גדולה התפלות הקבועות שקבעו לנו אנשי
 כנסת הגדולה: שחרית, מנחה, מעריב, וכן אמירת
 חצות ותפלות ובקשות ותהלים, ויכון בכל מה
 שאומר, ויהיה חזק ואמיץ בדבר זה מדי יום
 ביומו, ולא יסתכל על עצמו כלל, ולא יתבלבל מה
 זו עליה ומה זו ירידה, הוא רק צריך לקיים את
 המצוות ולהיות בשמחה עצומה, וכן להתמיד
 בתורה, ולהכניס את עצמו בעבודת התפלה, ואז
 ייקא אם תקיים את כל זאת, תגלה את "סוד
 החיים", כי שום דבר שבעולם כבר לא יוכל לשבור
 אותך כלל.

וצריך שתדע, אהובי, בני היקר, כי בזה תלוייה
 כל הצלחת האדם בזה העולם — שאינו מבליבל
 את עצמו כלל, רק הוא עקשן גדול על כל פרט

ויפרט, ואינו שם לב אל שום ברירה שבְעוֹלָם, וְכָל דְבַר שֶׁרַק קוֹרֶה עִמוֹ, הוּא צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצֻמוֹ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ דִיקָא יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל "סוד החיים", וְאִם תִּכְנִיס אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְתוֹךְ לְבָבְךָ, אִזּוּ תִצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְכָל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים לֹא זָכוּ לָבוֹא לְמַדְרַגְתָּם הַנּוֹרָאָה וְהַנְּפִלְאָה, אֲלֵא עַד שֶׁזָּכוּ לְהַשִּׁיג אֶת "סוד החיים" הַזֶּה שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל.

ב.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, כִּי "סוד החיים" הוּא עֲמַק עֲמַק מִי יִמְצְאוּנוּ, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מֵה שֶׁעוֹבֵר בְּכָל יוֹם — קִטְנוֹת וִירִידוֹת וְנִפְיִלוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁאֵבֵד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ, וְכֹאֵלֹו מִמֶּנּוּ כְּבָר לֹא יִהְיֶה שׁוֹם דְּבַר, וְנוֹפֵל בִּיאוֹשׁ, וְנִגְמָר בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא כְּבָר אָבוֹד, וּבְאֻמַּת הַכָּל הֶבֶל וִרְעוֹת רוּחַ, כִּי זֶה "סוד החיים" — שְׂאִין הָאָדָם יוֹדֵעַ מֵה זֶה עֲלֶיהָ וּמֵה זֶה יִרִידָה, וְעַל-כֵּן אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפֵּן כָּלֵל, רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְהָאָדָם

צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לִידַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל,
אֲשֶׁר יִדְעָה זֹו עוֹלָה עַל כָּל הַיְדִיעוֹת, כִּי כָּל זְמַן
שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יוֹדֵעַ, בְּאַמַּת אֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל,
כִּי תַכְלִית הַיְדִיעָה שְׁלֵא גִדַּע, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה
עוֹלָיִם מִעֲלָה מִעֲלָה, וְזוֹ הִיְתָה מִדְּרַגַּת הַצְּדִיקִים,
שֶׁתָּמִיד עֲבָדוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ
הַכִּי גְדוּלָה, וְלֹא הִסְתַּכְּלוּ עַל שׁוּם דְּבָר וְעַל שׁוּם
בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֶפְלוּ שֶׁשָּׁבְרוּ אוֹתָם אֵיךְ שֶׁשָּׁבְרוּ
וְעָבַר עֲלֵיהֶם מֵה שֶׁעָבַר, עִם כָּל זֹאת לֹא עָזְבוּ אֶת
עֲצֻמָּם וְהִחֲזִיקוּ מִעֲמָד, דִּיקָא הֵם זָכוּ לְהַשִּׁיג אֶת
"סוֹד הַחַיִּים", וְהִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ — כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּפִי יְגִיעָתוֹ וְטִרְחָתוֹ וְהִתְחַזְּקוֹתוֹ בְּעִבּוֹדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם; כִּי לְפָעַמִּים
עוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם קִטְנוֹת, יְרִידוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת
כְּאֵלוֹ, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ אֶבֶד מָנוֹס וְתִקְוָה מִמָּנוֹ
לְגַמְרֵי, וְכְאֵלוֹ אֶבֶד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא
גַּם יַחַד, וּמְרַגֵּשׁ אֶת עֲצֻמוֹ הָאֲמֵל לְבִיחָר בְּעוֹלָם,
וְשְׂאִין יוֹתֵר גָּרוּעַ מִמָּנוֹ, מֵרַב חִלְשׁוֹת הַדַּעַת
וְהָאֲכֻזָּבוֹת שֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּחַיִּים, וְאִם אֵז בְּאוֹתוֹ רָגַע אֵינוֹ
מִיָּאֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ, רַק מִשִּׁיג אֶת "סוֹד הַחַיִּים", דִּיקָא
הוּא יָכוֹל לְהִיּוֹת סָמוּךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד,
וַיִּמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו

שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ חָשׁוּב מְאֹד
כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְנֶעֱשֶׂה כְּתוֹלַעַת
הָרוּחַשֶׁת עַל הָאָרֶץ, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאִין יוֹתֵר גְּרוּעַ
מִמֶּנּוּ, וְאִזְ דִּיקָא הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה אֶצְלוֹ, כִּי "אֶשְׁכּוֹן
וְאֵת דִּקָּא" (יִשְׁעִיָּה נז, טו) — הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שׁוֹכֵן רַק אֶצֶל מִי שְׂמַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְלֹא כְּלוּם,
וְאִזְ דִּיקָא, אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם תְּכַנִּיס בְּדַעְתְּךָ יְדִיעוֹת
אֱלוֹ, תִּשְׁיֵג אֶת "סוּד הַחַיִּים", וְשׁוּם דְּבָר שְׂבָעוּלָם
לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה לְהַכְּלִיל בְּחֵי הַחַיִּים
— בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הָעֶקֶר רְאֵה לֹא לְהִיּוֹת
בְּבִטְלָן, רַק תְּכַנִּיס אֶת דְּבָרֵי אֱלוֹ בְּתוֹךְ לְבָבְךָ, וְאֵל
תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דְּבָר שְׂבָעוּלָם, וְאִזְ תִּצְלִיחַ דִּרְכְּךָ,
וְאֵל תִּחְשַׁב כְּרָגַע שְׂאֲנִי רוּצָה לְפִתּוֹת אוֹתְךָ
בְּדַבּוּרִים אֱלוֹ, אֶלֹא תִדַּע שְׁזַהוּ "סוּד הַחַיִּים", וְכָל
אֱלוֹ הַדְּבָרִים עֲבָרוּ עַל כָּל הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים
בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, שְׁנִדְמָה לָהֶם שְׂאִין
יוֹתֵר גְּרוּעִים מֵהֶם, וְכֹאֲלוֹ אֲבָדוּ אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת
גַּם יַחַד, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִתְחַזְּקוּ וַיִּדְעוּ כִּי זֶה "סוּד
הַחַיִּים", שְׂאִין הָאָדָם יוֹדֵעַ כָּלֵל, כִּי תְּכַלִּית הַיְדִיעָה
שְׂלֹא נִדַּע, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁתַּחֲקֹק אֶת דְּבָרִים אֱלוֹ בְּתוֹךְ
לְבָבְךָ, אֶהוּבִי, בְּנִי הַיְקָר, אִזְ תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ
וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, רַק תִּעֲלֶה מֵעֲלָה

מַעֲלָה וְתַהֲיָה עֵקֶשׁן גָּדוֹל בְּחַיִּיךָ, וְתִמְשִׁיךְ לְהַתְקַדֵּם
מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל לְאַחֲרֶיךָ כָּלֵל, וּבְזֶה
תְּלוּיָהּ כָּל הַצְּלַחַת הָאָדָם; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲדִיר
דְּבוּרִים אֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ.

ג.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת, וְתִדַּע כִּי כָל
הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם הֵם בְּגֶדֶר סוּד, כִּי אֵין אָדָם יוֹדֵעַ
מָה זֶה עֲלֵיהָ וּמָה זֶה יְרִידָהּ, הָעֵקֶר רְאֵה לְהַתְחַזֵּק
בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבָעוּלָם, וְלֹא לִפְלֹ בְדַעְתָּךְ כָּלֵל,
וּבְאַמֶּת כְּפִי כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת
שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּמַעַט
שִׂיאָבֵד עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְדַעַת מְרַב צָרוֹת וְיִסּוּרִים
שְׁעוֹבֵרִים עָלָיו, וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת לְהַחֲזִיק
מִמֶּמֶד וְלֹא לְהַתְבַּלְּבֵל מִשׁוּם דְּבָר, רַק לִידַע כִּי
הַחַיִּים הֵם סוּד גָּנוּז, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת "סוּד
הַחַיִּים" כָּלֵל כָּל זְמַן שֶׁהוּא חַי בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן
הָאָדָם צָרִיךְ לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְּכַשׁוּלִים שְׁבָאִים לוֹ
בְּדַרְכּוֹ בַּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, וְלֹא יִסְתַּכֵּל וְלֹא יִתְבַּלְּבֵל
מִשׁוּם דְּבָר שְׁבָעוּלָם וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, רַק

יִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ לִילֶךָ תָּמִיד אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ, וְצָרִיךְ
 שְׁתַּרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךָ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם
 בְּנֵי-אָדָם, וּתְפַרֵּשׂ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר
 עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיּוֹת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה נִקְרָא
 הַתְּבוּדוֹת, וְרַבְּנוֹ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד,
 לְהִיּוֹת חָזֵק וְאַמִּיץ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת — לְדַבֵּר
 וּלְפַרֵּשׂ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ "סוּד הַחַיִּים", הֵינּוּ שְׂתוֹזְכָה לְהַשְׁיֵג
 שְׁכַל הַחַיִּים הֵם סוּד גָּדוֹל מְאֹד, וְלֹא יוֹדְעִים מַה זֶה
 עֲלֶיָהּ וּמַה זֶה יְרִידָהּ, רַק הָאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְקַפֵּץ
 וּלְדַלֵּג עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, וּלְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ
 אֵלָיו יִתְבַּרְךָ וְלְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְצָרִיךְ שְׂתַחַקֵּק
 דְּבוּרִים אֵלָיו הֵיטֵב בְּלִבָּבְךָ, כִּי אֵין לָךְ יוֹם וְאֵין לָךְ
 שָׁעָה וְאֵין לָךְ רֶגַע שְׁלֹא יַעֲבֹר עַל הָאָדָם אֵיזָה פִּגְעָה
 וְקִטְנוֹת וְחִלְשוֹת הַדַּעַת, אֲשֶׁר שׁוֹבְרִים אוֹתוֹ
 וְרוֹצִים לְנַתְּקוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן מִי שְׁזוֹכָה
 לְהַתְּבוּנָה בְּדְבוּרִים אֵלָיו, וְיוֹדֵעַ שְׁכַל הַחַיִּים הֵם סוּד
 טָמִיר וְנִפְעָלִים, וְאֵף אֶחָד לֹא יָכוֹל לְהַשְׁיֵג אֶת הַסוּד
 הַזֶּה, עַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמְתָּ יִזְכָּה לְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
 תָּמִיד עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, חִיּוֹת אֶלְקוֹתוֹ
 יִתְבַּרְךָ, וְשׁוֹם דָּבָר שְׁפָעוּלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לקיים כל זאת
 בתמימות ובפשיטות גמורה, ורוץ עכשו למקום
 שאין שם בני-אדם ותפרש את כל שיחתך וכל
 אשר עם לבבך אליו יתברך, ואז תראה נסים נגלים
 שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, העקר אצלו
 יתברך הוא הרצון והכסופים והדבורים שמדברים
 וכוספים ומשתוקקים אחריו, שבזה נתעלית
 הנשמה אל-על, ומדבקת את עצמה ברוחניות חיות
 אלקותו יתברך, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו
 יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומנהיה ומקים את
 כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם
 עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והנשמה היא
 חלק אלק ממעל ממש, והיא תמיד נמשכת
 ומשתוקקת לעלות ולחזור ולשוב אליו יתברך,
 ועל-כן בזה שהאדם משתוקק וכוסף ברצונות
 ובכסופים עצומים אחריו יתברך, ומדבר לפניו
 יתברך את כל אשר עם לבבו, בזה הוא זוכה שהוא
 מקשר את נשמתו אליו יתברך, ועל-כן אשרי מי
 שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, ואינו
 נשבר משום דבר, רק עולה מעלה מעלה, ומדבק
 את נשמתו בו יתברך, שזה "סוד החיים", ועל-
 ידי-זה יזכה לעבר על כל גל וגל שעובר עליו

בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ.

ד.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׁחַיִי הָאָדָם
בְּזֶה הָעוֹלָם הֵם סוּד נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, נַעֲלָם מֵעֵין
כָּל חַי, וְעַל-כֵּן אָסוּר לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם,
רַק לִידַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְזֶה עֵקֶר הַצְּלַחַת
הַחַיִּים — כְּשִׁיּוֹדְעִים שְׁכָל הַחַיִּים הֵם סוּד גָּדוֹל
נַעֲלָם וְטָמִיר לְגַמְרִי, וּבְזֶה שְׁיּוֹדְעִים דְּבָר זֶה, אֲזִי
אֶף פַּעַם אִין נִשְׁבָּרִים יִהְיֶה מָה שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ
שְׁיִהְיֶה, כִּי תָמִיד חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי
מֵאַחַר שֶׁלֹּא יוֹדְעִים מָה זֶה יִרְיָדָה וּמָה זֶה עֲלֶיהָ,
הָאָדָם צָרִיף לְדַלֵּג וְלִקְפֹץ עַל הַכָּל, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל
וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם וּמִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ כָּל יָמֵי חַיָּיו, כִּי רוֹאִים
עַל-פִּי-רֹב בְּגֵי-אָדָם כָּל-כָּף שְׁבוּרִים וְנִפְוֹלִים
בְּדַעְתָּם, מִחֲמַת שְׁחוֹשְׁבִים שְׁכָבָר הַגִּיעוּ לְאִיזוֹ
מְדַרְגָּה, וְעַכְשָׁו נִפְלוּ מִהַמְדַרְגָּה וְכוּ', אוֹ שְׁחוֹשְׁבִים
שֶׁהֵם הַגְּרוּעִים בְּיוֹתֵר, וְאֶף פַּעַם לֹא יוּכְלוּ לְצֵאת
מִשָּׁם וְכוּ', וּבְאֻמַּת הַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, כִּי מָה
הָאָדָם יוֹדַע מָה זֶה עֲלֶיהָ וּמָה זֶה יִרְיָדָה, הָאָדָם צָרִיף

רק לדבק את עצמו בו יתברך, לידע שאין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, ולהשתוקק תמיד
לעלות מעלה מעלה, ואז אם תלכו בדרך זו —
תצליחו כל ימי חייכם, ותדעו לגלות את "סוד
החיים".

ה.

אהובי, בני היקר! ראה לחזק את עצמך בכל
מיני אפנים שבעולם, ואל תמשך עצמך כל-כך אל
הצער והיסורים והמרירות שעוברים עליך, כי
עליך לדעת, כי "סוד החיים" נעלם ונסתר מעיני
כל חי, ובידיעות אלו שום דבר לא יוכל לשבר
אותך, כי בדרך כלל האדם נשבר כשאינו יודע את
דרך "סוד החיים", ואז נשבר לגמרי, לא-כן
כשאדם יודע את דרך "סוד החיים", אז אף פעם
לא ישבר, ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לחזק
את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותדע שאין
יודעים כלל, ועל-ידי-זה תזכה לחזק את עצמך
לעבר על כל מה שרק עובר עליך בחיים חיותך,
ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך ולבטלך;
אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו, ואז טוב

לו כל הימים.

ו.

אֶהוּבִי, בְּנִי! רְאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיֹתֵר
 בְּמִדַּת הַסְּבִלְנוּת, כִּי תִדַע אֲשֶׁר חַיֵּי הָאָדָם הֵם סוּד
 עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ, כִּי הַכֹּל נִעְלָם מִהָאָדָם, וְאִם
 הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מִי הוּא וּמֵה שָׁרְשׁוֹ וּמֵה עָלְיוֹ
 לְתַקֵּן, אָז אֵף פַּעַם לֹא הָיָה עֲצָבִנִי וְלֹא הָיָה נוֹפֵל
 בְּכַעַס וּבִקְפִידוֹת, אֲלֵא הָיָה מוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
 אֵל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, בְּנִי,
 אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא
 יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמִהַיְוָה וּמִקַּיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
 וְדוּמָם, צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִשְׁמַת הָאָדָם בָּאָה מֵעוֹלָם
 הָאֲצִילוֹת, וּמִיַּחַדָּת וּמִשְׁלֵבָת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל-
 כֵּן אָסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
 בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, כִּי הוּא צָרִיךְ לְדַעַת אֲשֶׁר
 הוּא סוּד גָּדוֹל, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֶת הַסוּד
 הַזֶּה, וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה יִפֹּל בְּעֲצָבָנוֹת וּבְכַעַס עַל
 כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי מֵה אַתָּה יוֹדֵעַ, אֶהוּבִי, בְּנִי,
 מִי אַתָּה וּמֵה עָלֶיךָ לְתַקֵּן, וְאִם הָיִיתָ מְכַנִּים אֶת

עֲצֻמָּךְ בְּ"סוּד הַחַיִּים", אֲזוּ הָיִיתָ תָּמִיד סִבְלָן עַל כָּל
 אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, וְהָיִיתָ מִמְּשִׁיךְ אֶת עֲצֻמָּךְ רַק אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא הָיָה יָכוֹל לְשַׁבֵּר
 אוֹתְךָ, וְרוּאִים שְׁבָנֵי-אָדָם הוֹלְכִים מִמְּרָמָרִים וּבְכַעַס
 וּבַעֲצָבָנוֹת, הֵפֵל מִפְּנֵי שְׂאִינָם יוֹדְעִים אֶת "סוּד
 הַחַיִּים", וְאִינָם יוֹדְעִים מִי הֵם וּמָה עָלֵיהֶם לְתַקֵּן
 בְּזֵה הָעוֹלָם וְלָמָּה יֵרְדֶה נִשְׁמָתָם, וְעַל-יַדֵּי-זֶה
 נוֹפְלִים בְּכַפִּירוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כִּי "כָּל הַכּוֹעֵס
 כְּאִלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה" (זֶהר בְּרֵאשִׁית כו:), כִּי עוֹקֵר
 אֶת עֲצֻמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֱמֶתִי
 שְׂמֵאֲמִין שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה
 וּתְנוּעָה שָׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהוּא מְשַׁגַּח
 בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִי פְּרִטִית, אֲזוּ אֵף פַּעַם לֹא יִפֹּל
 בַּעֲצָבָנוֹת וּבְכַעַס, אֲלֹא תָּמִיד יָבוֹא אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ
 בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת, וְיִשְׁתַּטַּח לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ
 שְׂיַחֲוִס וִירַחֵם עָלָיו, שְׂיִזְכֶּה לְחֹזֵר לְמְקוֹם שְׂרֵשׁוֹ נְקִי
 כְּמוֹ שְׂיֵרֵד; וּבְאֵמֶת, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, עָלֶיךָ לְדַעַת
 כִּי "סוּד הַחַיִּים" הוּא נֶעְלָם וְנִסְתָּר מֵעֵין כָּל חַי, וְעַל-כֵּן עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֶה שֶׁעוֹבֵר, כִּי אִם
 הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מִי הוּא, מֶה שְׂרֵשׁוֹ, מָה עָלָיו לְתַקֵּן
 וְלָמָּה צָרִיךְ לַעֲבֹר עָלָיו מֶה שֶׁעוֹבֵר, אֲזוּ אֵף פַּעַם לֹא
 הָיָה מִתְעַצְבֵּן, וְהָיָה תָּמִיד שְׂרוּי בְּסִבְלָנוֹת עֲצוּמָה,

ומקבל את כלם בסבר פנים יפות; ולכן ראה,
 אהובי, בני היקר, לחזק את עצמך בכל מיני אפנים
 שבעולם, ותדע כי "סוד החיים" נעלם מעיני כל
 חי, ועליך לסבל כל מה שבא ועובר עליך, ותדע
 כי הכל בהשגחה נוראה ונפלאה מאד בחשבון
 צדק, או לתקן מה שקלקלת בגלגולים הקודמים
 או למרק את חטאיך ועוונותיך המרבים שעשית
 בגלגול זה, או שאתה צריך לכפר בשביל כל הדור
 כלו, מה אתה יודע, ועל-כן ראה, אהובי, בני
 היקר, להיות סבלן גדול, וזה "סוד החיים" —
 לעבר את כל החיים בשמחה ובישוב הדעת
 ובשכל, והכל תלוי כפי מדת האמונה הפשוטה
 שנחלקת בו, ושאי אפשר לזכות אליה כי אם
 על-ידי רבוי תפלה ובקשה, שתרגיל את עצמך,
 אהובי, בני היקר, לדבר ולפרש את כל שיחתך
 אליו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו והבין אל
 אביו, ותספר לו יתברך בתמימות ובפשיטות כל
 מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואז דיקא תעבר
 את זה העולם בשלום; אשרי מי שמכניס דבורים
 אלו בתוך לבו.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ
 בְּתוֹךְ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּתְצַיֵּר תְּמִיד לְפָנַי
 עֵינֶיךָ אֵיךְ שֶׁהַכֹּל לְכָל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל
 אֹר גָּדוֹל מְאֹד, וְאַתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאֹר, וְעַל-יְדֵי-
 זֶה תִּזְכֶּה לְהַנְצִיל מִכָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת
 שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, כִּי כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הוּא
 רַק מַחֲמַת שְׁנַעְלָם מִמֶּנּוּ "סוּד הַחַיִּים", וְהוּא —
 אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה
 וְהַנְּסִיוֹן הַלְּבִישׁ אֶת עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם — דּוּמָם,
 צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, אֵשׁ רוּחַ, מַיִם, עָפָר, שָׂאֵם אֵין
 הָאָדָם זוֹכֶה לְקַשְׁרָם וּלְיִחְדָּם וּלְשַׁלְּבָם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
 עַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵל בְּמְרִירוֹת, בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכְּאוֹן עָמֵק,
 לֹא-כֵן אִם הָאָדָם זוֹכֶה לְדַעַת, שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל,
 וְ"סוּד הַחַיִּים" נַעְלָם מֵעֵינָי כָּל חֵי, וּמְדַבֵּק אֶת
 עֲצָמוֹ בְּאֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ אֲפֵלוֹ שְׁעוֹבְרִים
 עָלָיו כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וְנִפְּלוֹת, וְאֲפֵלוֹ שְׁנֵת־לְכֻלְךָ
 בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹנוֹת, עִם כָּל זֹאת אֵינוֹ מִיֵּאֵשׁ
 עֲצָמוֹ, רַק בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּמְדַבֵּק מִחוֹ
 וּמִחֲשַׁבְתּוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיוֹדֵעַ אֲשֶׁר גַּם בְּמִקּוּמוֹ

המטנף שהוא מנח שם, גם שם גנוז אלופו של
 עולם, ועל-ידי-זה יכולים לצאת מהירידות
 הגדולות והמלככות ביותר.

על-כן ראה, אהובי, בני היקר, להכניס את
 עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותמיד תציר
 לעצמך דבר זה איך שהוא יתברך מתיה ומתיה
 ומקיים את כל הבריאה כלה, ואף שכפי ירידתך
 ונפילתך אפה רחוק מכל הידיעות, עם כל זאת
 ראה להתאמץ בכל מיני מאמצים, ותחזק את
 עצמך בכל מיני התחזקות, ותדבק את מח
 מחשבתך בזה שמלא כל הארץ כבודו, ועל-ידי-זה
 בעצמו תזכה לצאת מהפח היקוש שנפלת שם
 עכשו, העקר ראה לא להתיאש כלל בשום פנים
 ואפן, ותמיד תדע שאפה לא יודע שום דבר, שכל
 זה הוא "סוד החיים", תכלית הידיעה שלא נדע,
 כי אין אדם יודע מה נקראת עליה ומה זו ירידה,
 ואף שעכשו אפה כל-כף מלכלך בבתאים ועוונות
 ופשעים, רחמנא לישזבן, ואפה נמצא בשפל
 המצב, עם כל זאת ראה לחזק את עצמך, שמי
 יודע למה הצרכת לרדת למקומות מלכלכים
 ומגנים כאלו, מי יודע את מי תעלה מהמקומות

המגנים והנפולים והירודים שנפלת אליהם כשתחזור עכשו בתשובה, ועל-כן אסור להתיאש בשום פנים ואפן, ואפלו שהירידה היא מאד מאד מלכלכת ומזהמת, עם כל זאת צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבְעוֹלָם, ואז אם תהיה חזק בזה, אהובי, בני היקר, תהיה בטוח שסוף כל סוף תזכה לצאת מכל הירידות שלך, והירידה תתהפך לעליה גדולה.

ח.

אהובי, בני היקר! ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבְעוֹלָם להיות תמיד בשמחה, וראה לשמח את אחרים, כי זו המצוה הגדולה ביותר — לחזק ולאמץ ולשמח את כל בר ישראל, וזו הצדקה הגדולה ביותר שהאדם יכול לעשות — לחזק ולאמץ ולשמח את נפשות האמללים, ובפרט אלו שנפלו לעמקי דתהומא רבה, ונתלכלכו בכל מיני עוונות וחסטאים ופשעים, וכשאתה בא אליהם ומחזקם ומאמצם ומפיח בהם רוח חיים, זה עקר שלמות הצדקה שאין למעלה ממנה, ועל-כן ראה לדון, אהובי, בני היקר, את כל בר

יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, וְאֶפְלוּ רָשָׁע גָּמוּר, תִּשְׁתַּדֵּל
 לְחַפֵּשׁ וּלְמַצֵּא בּוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְתִדַּע שֶׁכָּל בַּר
 יִשְׂרָאֵל כָּל זְמַן שְׁחִי, עֲדִין יָכוֹל לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה, וְיָכוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר קִלְקַל, וְאֶפְלוּ
 גְדוּלֵי הָרָשָׁעִים הַמְּפָרְסְמִים שֶׁקִּלְקְלוּ כְּבָר כָּל-כָּךְ
 הַרְבֵּה מְאֹד, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, גַּם הֵם יָכוּלִים לָשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְבַּל אוֹתָם,
 וְאֵין רְשׁוּת לָשׁוּם בְּרִיָּה לְרַחֵק אֶת שׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל,
 וְזֶה "סוּד הַחַיִּים", שְׂאִין יוֹדְעִים אֶת גְּדֻלַּת נְשֻׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל בְּשֶׁרֶשֶׁם הָעֲלִיּוֹן, וְעַל-כֵּן רַק הַצְּדִיקִים
 הַגְּדוּלִים הֵם אֲשֶׁר מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם בְּעִבּוּר כָּל בַּר
 יִשְׂרָאֵל אֶפְלוּ הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוּלֵי
 הַצְּדִיקִים הַמְּפָלְגִים בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד
 מְאֹד, הֵם אֲשֶׁר יוֹדְעִים לְהַעֲרִיךְ אֶת נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וְיוֹדְעִים אֶת "סוּד הַחַיִּים" בְּשִׁלְמוֹת, וְיוֹדְעִים שֶׁרֶשׁ
 נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן הֵם מוֹסְרִים נַפְשָׁם בְּעִבּוּר
 כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצִים לְהַחֲזִיר אֶת כָּל כָּלל יִשְׂרָאֵל
 בְּתִשׁוּבָה אֱלִיוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמְאִירִים עֲלֵיהֶם אוֹרוֹת
 צַחְצַחוֹת, אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים, גְּלוּיִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים
 בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמְאִירִים אוֹר נוֹרָא וְנִפְלְאָה
 מְאֹד עַל כָּל הַיְרוּדִים וְהַפְּחוּתִים וְהַנְּפוּלִים, שֶׁגַּם
 הֵם יוֹכְלוּ לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֱלִיוֹ יִתְבַּרֵךְ,

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיקִים
הָאֲמֵתִים הַדְּבָקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִכּוּלִים לְקָרֵב
אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל; אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָם, כִּי כָּל
הַמְּחַבֵּר לְטָהוֹר — טָהוֹר, וּמִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת מְקַרָּב
לְצְדִיק הָאֲמֵת הַמְּגֵלָה וּמְפָרֵס אֶת אֲמֵת מְצִיאוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, גַּם הוּא יָכוֹל לְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ, וְאֶפְלוּ
שְׁנַמְצָא עֲדִין בַּמְדַּרְגּוֹת הַיְרוּדוֹת וְהַנְּפֹלוֹת בְּיוֹתֵר,
עִם כָּל זֹאת עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְגְדוּלֵי הַצְּדִיקִים
הָאֲמֵתִים, גַּם הוּא יִזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לָבוֹא לְתַקּוּנוֹ
הַנְּצָחִי, וְגַם עָלָיו יִמְשַׁךְ מִהָאֹר אֵין סוּף הַמְּאִיר עַל
הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִים, וְגַם הוּא יִזְכֶּה לְהַשִּׁיג אֶת
"סוד החיים".

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

יש בְּנֵי-אָדָם עוֹבְדֵי ה', שְׂאִין הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ מִרְאֵה לָהֶם מַה שְּׂפָעֵלוּ כָּל יְמֵי
חַיֵּיהֶם, רַק אַחַר מוֹתָם בְּעוֹלָם הַבָּא, אֲזִי
יֵרְאוּ מַה שְּׂפָעֵלוּ.

(שיחות-הַר"ן, סִימָן רמ"ד)